

De muur van het Frans Hals Museum aan het Klein Heiligland is een plek waar verschillende gevelstenen uit oude gesloopte huizen terecht zijn gekomen. Vaak lagen ze in een opslag of ergens waar het publiek ze niet kon zien. De Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem (SGVH) vindt het belangrijk om deze gevelstenen goed te verzorgen en een mooi plekje te geven waar iedereen ze wel kan bewonderen. Het is een stukje geschiedenis van de stad Haarlem waar vaak mooie verhalen bij horen.

Voor zo'n "weessteen" is een plek gereserveerd in de achtermuur van het Frans Hals Museum. Inmiddels kun je er hier al heel wat zien. Zo is het voormalige weeshuis (dat was het Frans Hals Museum voorheen) op deze plek toch weer een beetje weeshuis geworden.

Op de grote gevelsteen die je ziet is een bevallige Vrouwe Fortuna afgebeeld. Ze is de Romeinse godin van het lot, van geluk maar ook ongeluk. Hier is zij afgebeeld met een sluier waarmee zij de wind vangt. Onder haar voeten is de wereldbol, waarop ze met één been staat. Het geheel vertoont een wankel evenwicht dat door het draaien van de wind zomaar kan worden verstoord. "Het kan verkeren" zou de dichter Bredero zeggen.

De steen was in 1698 onderdeel van de molen "Het Fortuyn" aan de Friese Varkensmarkt. De molen ging in 1830 door brand verloren, maar de verzekering betaalde en op dezelfde plek kwam een nieuwe molen: "Het Nieu Fortuyn". De steen had de brand overleefd en werd in de nieuwe molen herplaatst. Hoe vreemd het ook klinkt maar de komst van de spoorwegen betekende in 1905 het einde van de molen. Toen het huidige station werd gebouwd moest de spoordijk een stuk worden verhoogd. De Nederlandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij (HIJSM) had

de molen in 1890 gekocht om deze in 1905 te laten slopen om ruimte te maken voor de verhoogde en verbrede spoordijk.

Onder Vrouwe Fortuna werd in de molen Nieu Fortuyn een steen aangebracht met de volgende tekst:

*"Het nieu fortuyn dat is mijn naem,
Door Godes seegen ben ick bequaem
Om . . . alhier te maalen,
Tot dienst voor burgers om te haalen"*

Nabij de plaats waar de molen heeft gestaan is nu de Houthandel Bremer.

Meer bijzonderheden zijn te vinden in het boek "Gevelstenen van Haarlem" geschreven door Peter van Graafeiland en Theo Bottelier. Peter van Graafeiland is bezig een vernieuwde versie voor te bereiden.

Bron: Noord Hollands Archief